

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītājas
26. 06. 2007. rīkojumu Nr. 01-02/337

**VALSTS TIESU EKSPERTĪŽU BIROJA
2006. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS**

Rīga 2007

Saturs

Lietotie saīsinājumi	3
1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja darbības vispārējs raksturojums	4
1.1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja statuss	4
1.2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja politikas jomas un darbības virzieni 2006.gadā	4
2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja darbības virzieni un rezultāti	5
2.1. Galvenie uzdevumi un darbības prioritātes	5
2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	8
2.3. Informācija par pakalpojumiem	9
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana	9
3. Budžets un tā izlietojums.....	11
4. Personāls	12
5. Komunikācija ar sabiedrību	13
6. Plāns 2007.gadam	13

Lietotie saīsinājumi

ENFSI	Eiropas tiesu ekspertīžu iestāžu asociācija (<i>European Network of Forensic Science Institutions</i>)
MK	Ministru kabinets
NFI	Nīderlandes tiesu ekspertīžu institūts (<i>Netherlands Forensics Institute</i>)
TM	Tieslietu ministrija
VTEB	Valsts tiesu ekspertīžu birojs

1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja darbības vispārējs raksturojums

1.1. Statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiesās pārvaldes iestāde.

VTEB ir 1921.gada 10.oktobrī izveidotā Zinātniskā tiesu ekspertīzes kabineta funkciju pārmantotājs un darbības turpinātājs. Gadu gaitā tiesu ekspertīzes iestāde tieslietu sistēmas ietvaros Latvijā vairākkārt ir likvidēta un atkal atjaunota, kā arī ir mainījies tās nosaukums. Kopš 2001.gada janvāra iestādes nosaukums ir Valsts tiesu ekspertīžu birojs.

1.2. Politikas jomas un darbības virzieni 2006.gadā

VTEB mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

VTEB funkcijas:

- veikt tiesu ekspertīzes kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veikt tiesu ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veikt konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, VTEB:

- izstrādā un ievieš ekspertu darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

VTEB atbilstoši darbības kompetencei:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz priekšlikumus Tieslietu ministrijai normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu ekspertiestādēm, organizē un piedalās starptautiskās apspriedēs un konferencēs tiesu ekspertīžu jautājumos;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

2. Darbības galvenie virzieni un rezultāti.

2.1. Galvenās darbības prioritātes un uzdevumi.

VTEB vidēja termiņa prioritātes:

1. Paaugstināta VTEB institucionālā un administratīvā kapacitāte pilnvērtīgai funkciju veikšanai (t.sk. izglītoti, kompetenti tiesu eksperti; efektīvs materiāli tehniskais nodrošinājums).

2. Akreditētas tiesu ekspertīžu jomas.

2006.gada uzdevumi un pasākumi, un informācija par to īstenošanu.

1. Kvalitatīva, zinātniski pamatotu tiesu ekspertīžu veikšana.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2006.gada biroja galvenais uzdevums bija tiešais ekspertīžu darbs, sniedzot eksperta atzinumus pēc policijas, prokuratūras un tiesu lēmumiem, kā arī veikt privātpersonu un citu juridisku personu pieprasītās izpētes. Kopumā 2006.gadā birojā ir veiktas 2715 ekspertīzes. No tām:

■ Autotehniskās	907
■ Augsnēs	16
■ Botāniskās	5
■ Daktiloskopiskās	33
■ Dokumentu materiālu	21
■ Dokumentu rekvizītu	225
■ Dzīvnieku matu	5
■ Ekonomiskās	3
■ Infotehniskās	20
■ Krāsu un to pārklājumu	63
■ Metāla un to sakausējumu	31
■ Naftas produktu	37
■ Nezināma vielu	10
■ Polimēru	8
■ Fototehniskās	1
■ Rokrakstu	916
■ Transporta līdzekļu identifikācijas zīmju	268
■ Transporta līdzekļu kvēlspuldžu	2
■ Stikla, keramikas un to izstrādājumu	41
■ Šķiedru	120
■ Šāviena pēdu	13
■ Trasoloģiskās	95

Būtiskas pārmaiņas 2006.gadā ir notikušas rokrakstu un daktiloskopiskajās ekspertīzēs, kuras kriminālprocesa ietvaros visas ir izdarītas, piedaloties vismaz diviem ekspertiem. Tas ievērojami palielinājis ekspertu slodzi un pasūtījumu izpildes termiņus, vienlaikus nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un ticamību tā rezultātiem. Ekspertīžu praksē ir ieviestas jaunas izpētes metodes – rentgenfluorescentā mikroanalīze ar iekārtu „Eagle 3” un stikla mikrolausku refrakcijas koeficienta mērījumi ar iekārtu „Grim 3”. Iznīcināto identifikācijas zīmju vizualizēšanai ir iegādāta magnētoptiskā iekārta „Regula 7505”, ar kuras palīdzību iespējams noskaidrot sākotnējos iznīcinātos reljefos numurus. Speciālo gaismas avotu „Crime lite 4x4” izmantošana daktiloskopiskajās ekspertīzēs nodrošina optisko metožu efektīvu pielietojumu ķīmiski vizualizēto pēdu pētīšanā. Tiesu autotehnisko ekspertīžu jomā ir uzsākts jauns izpētes virziens – transporta līdzekļu tahogrāfisko karšu analīze nolūkā noteikt tā ekspluatācijas režīmu. Ekspertīžu praksē ir

ieviests diskusiju stereomikroskops „Leica MZ16”, kas dod iespēju vienlaicīgi diviem ekspertiem pētīt mikroobjektus un mikropēdas.

Eksperti piedalījušies 101 tiesas sēdē. Tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem pēc viņu pieprasījuma ir sniegtas rakstiskas un mutiskas konsultācijas ekspertīžu jautājumos.

2006.gadā apmācības eksperta specialitātē uzsākuši vai turpina 13 darbinieki, no kuriem trīs ieguva eksperta kvalifikāciju. Sekmīgi resertificēti trīs eksperti kopumā četrās ekspertīžu specialitātēs.

Atskaites periodā VTEB darbinieki ir nolasījuši lekcijas divu rajonu policijas pārvalžu darbiniekiem, piedalījušies kā lektori divos kvalifikācijasursos, kas tika organizēti jaunajiem inspektoriem kriminālistiem, novadījuši triju dienu semināru Valsts policijas struktūrvienību ekspertiem. Ir nolasītas 5 lekcijas tiesnešiem, t.sk. par tēmu „Tiesu eksperts un tiesu ekspertīze kriminālprocesā un civilprocesā”.

2. Darbs pie kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas VTEB (skat. § 2.4.).

3. Ekspertīžu vajadzībām nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes modernizēšana un attīstīšana.

2006.gadā veikta iepirkumu procedūra un noslēgts piegādes līgums „Iekārtu piegāde ķīmisko ekspertīžu veikšanai” ar SIA „Skutes” par fundamentālu pētniecības iekārtu iegādi ķīmisko ekspertīžu veikšanai:

- iekārta UV/VIS (ultravioletās/redzamās spektra daļas) spektru uzņemšanai mikrošķiedrām – aparātūra sastāv no mikroskopa („Axio Imager M1”, „Carl Zeiss”), UV/VIS mikrospektrometra (J&M), datu apstrādes sistēmas un programmnodrošinājuma. Iekārta nodrošina mikrošķiedru UV/VIS spektru uzņemšanu un analīzi, paraugu analīze ir nedestruktīva. Latvijas tiesu ekspertiem līdz šim nebija iespējams veikt tekstilmikrošķiedru krāsas analīzi, uzņemot un analizējot to UV/VIS spektrus. Šāda veida iekārta Latvijā tiek izmantota pirmo reizi.

- gāzu hromatogrāfijas sistēma vielu organiskās daļas analīzei („Agilent Technologies Inc.”). Sistēmas galvenās sastāvdaļas ir gāzu hromatogrāfs ar masas selektīvo detektoru, liesmas jonizācijas detektoru un pirolīzes sistēmu. Pirolītiskā gāzu hromatogrāfija ir viena no tiesu ekspertīzes pētījumos izmantotajām pamatmetodēm polimēru materiālu analīzē (piemēram, krāsas, šķiedras, līmlentes, līmes, toneri, gumija, uc.). Gāzu hromatogrāfijas – massspektrometrijas analīzi izmanto ļoti plaša spektra objektu izpētē: naftas produkti un smērvielas, ieroču eļļas, lakrimatori, pesticīdi, dažādi organiskie šķīdinātāji (izmantoti ļaunprātīgās dedzināšanās), uc. organiskas vielas un to maisījumus. Sistēma ļauj vienlaicīgi izmantot liesmas jonizācijas un masas selektīvo detektoru paraugu analīzei, nodrošinot maksimāli vispusīgu pētāmo objektu analīzi.

- sistēma infrasarkanā spektru uzņemšanai mikroobjektiem – „Vertex 70” ar „Hyperion 2000 mikroskopu” („Bruker Optics”). Izmantojot šo iekārtu, var veikt vielu organiskās un neorganiskās daļas analīzi, metode ir nedestruktīva un jūtīga. Metode sniedz informāciju par molekulu struktūru, ļauj identificēt vielas pēc to infrasarkanajiem spektriem, izmantojot datu bāzes. Ar iekārtu iespējams pētīt krāsas, polimērus, naftas produktus, šķiedras, līmi, tonerus, tinti, uc.

AS „Neja&KO” veikusi dokumentu tehniskās izpētes iekārtas „DOCUCENTER Expert” (ražotājs „Projectina AG”, Šveice) piegādi. Izmantojot „DOCUCENTER Expert”, iespējams veikt kvalitatīvu un vispusīgu dokumentu drošības pazīmju izpēti. Unikālas ir sistēmas optiskās īpašības – izšķirtspēja, palielinājuma robežas un paplašināts redzes lauks. Iekārtas programmatūras nodrošinājums ļauj jebkuru izpētes procesa stadiju dokumentēt, saglabāt un atjaunot.

Ievērojami paplašināts kvalitatīvu mikroskopu parks:

- „SIA „Optika&Dentika” piegādājusi 2 stereomikroskopus („Carl Zeiss”, Vācija) - ”Stereo Discovery V8” un polarizētās gaismas mikroskopu „Avioskop 40”;

- SIA „REO 2000”(„Leica Microsystems Vertrieb”, Vācija) piegādājusi diskusiju mikroskopu „Leica MZ 16” un stereomikroskopu „Leica MZ 6” liela izmēra paraugu pētījumiem.

4. Dalība ENFSI un ekspertu darba grupās.

VTEB ir ENFSI biedrs kopš 1998.gada. VTEB eksperti darbojas deviņās ENFSI darba grupās, kas dod iespēju ne tikai paaugstināt savu eksperta kvalifikāciju, bet arī kopīgi risināt aktuālas problēmas un jautājumus, kas rodas sakarā ar straujo rafinēto noziedzīgo nodarījumu līmeņa paaugstināšanos. ENFSI ietvaros eksperti var efektīvi risināt sarežģītus ekspertīžu gadījumus, kad vienas iestādes tehniskā kapacitāte neļauj veikt lietiskā pierādījuma vispusīgu izpēti, kā arī izmantot kopīgi veidotās datu bāzes un regulāri gūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm. Kopš 2005.gada VTEB vadītāja M.Čentoricka ir ENFSI padomē.

ENFSI ietvaros VTEB šķiedru, rokrakstu, dokumentu, pirkstu pēdu, stikla un krāsu eksperti piedalās starplaboratoriju prasmju pārbaudēs. Testu rezultāti ir pozitīvi, kas apliecina ekspertu kompetenci un metožu pareizo izvēli testa pētījumu veikšanā.

2006.gada 4. – 6. septembrī Jūrmalā notika Eiropas krāsu un stiklu tiesu ekspertu grupas ikgadējā 12. sanāksme, kuru organizēja VTEB. Sanāksmē piedalījās 62 tiesu eksperti no 27 valstīm. Pirmo reizi Eiropas krāsu un stikla tiesu ekspertu darba grupā piedalījās Rumānijas un Gruzijas speciālisti. Latvijā šāda veida Eiropas ekspertu sanāksme notika pirmo reizi.

2006.gadā VTEB eksperti ir piedalījušies gadskārtējās Eiropas ekspertu darba grupu sanāksmēs šķiedru, krāsu un stikla, ugunsgrēku un eksploziju izpētes, ceļu satiksmes negadījumu analīzes, dokumentu izpētes un rokrakstu ekspertīžu jomās, veikuši prasmes pārbaudes testus šo grupu ietvaros. Dokumentu izpētes ekspertu darbs darba grupas sanāksmē Hāgā tika prezentēts kā stenda referāts par ekspertu praksi, pētot dokumentu viltojumus, kuros izmantota montāža. Šķiedru ekspertu praktiskais pētnieciskais darbs „Mājamatnieciska vilnas dzijas krāsošana ar augu krāsvielām” atspoguļots stenda referātā ENFSI šķiedru grupas sanāksmē Romā. Ugunsgrēku un eksploziju izpētes grupas sanāksmē Madridē tika prezentēts referāts „Viegli uzliesmojošu šķidrums adsorbents – indikators viegli uzliesmojošu šķidrums noteikšanai ugunsgrēka izdedžos un uz personas apģērba un rokām”.

2006.gada jūnijā Somijā Eiropas tiesu ekspertu akadēmijas sanāksmē piedalījās VTEB rokrakstu un autotehniskās ekspertīzes eksperti.

5. 2006.gada 3. oktobrī ir izsludināts Tiesu ekspertu likums (publicēts 03.10.2006. Latvijas Vēstnesis nr.157 (3525)), kas stāsies spēkā ar 2007.gada 1. jūliju. Likumā deleģēto uzdevumu izpildei izveidota darba grupa saistošo normatīvo aktu izstrādei, kurā ir iesaistīta biroja vadītāja un vadītājas vietnieks.

2006.gada 10.oktobrī apritēja 85.gadi kopš LR Ministru Kabinets pieņēma lēmumu par zinātniskās ekspertīzes institūta izveidi Latvijā. Svinīgais pasākums notika LU Mazajā aulā, kurā pulcējās gan pašreizējie, gan bijušie VTEB darbinieki, kā arī citi lūgtie viesi. Pasākuma laikā tika sniegts ieskats VTEB vēsturiskajā attīstībā. Par ieguldījumu tiesu ekspertīzes attīstībā ar TM atzinības rakstu apbalvoti VTEB darbinieki. Ar pirmās pakāpes atzinības rakstu un zelta pildspalvu apbalvoti vecākie eksperti Ilga Buševica un Andrejs Kislijs, bet ar otrās pakāpes atzinības rakstu un sudraba pildspalvu – vecākie eksperti Ruta Anita Vanaga un Tedis Pauders.

2006. gada 9. – 10.novembrī ar Eiropas Komisijas Paplašināšanās departamenta TAIEX instrumenta (European Commission Directorate General Enlargement Technical Assistance Information Exchange Instrument) finansiālo atbalstu VTEB rīkoja semināru „Ceļu satiksmes negadījumu izpēte pirmstiesas izmeklēšanas procesā”. Seminārā piedalījās tiesneši, prokurori, Valsts policijas pārstāvji, Rīgas Tehniskās universitātes speciālisti, Transportlīdzekļu

apdrošinātāju biroja speciālisti, Lietuvas un Latvijas tiesu eksperti. Ar lekcijām par jaunākajām metodēm un iespējām ceļu satiksmes negadījumu izmeklēšanas procesā uzstājās Polijas, Nīderlandes un Latvijas tiesu ekspertīžu iestāžu speciālisti. Par „PC Crash” – ceļu satiksmes negadījumu izpētes multifunkcionālu programmu un tās izmantošanas iespējām uzstājās Dr. Andreass Mozers no Austrijas.

2006.gada 26.-30.novembrī LR Ārlietu ministrijas finansēta projekta “Atbalsta sniegšana Gruzijas Nacionālajam tiesu ekspertīžu birojam kvalitātes sistēmas ieviešanai” ietvaros notika VTEB speciālistu vizīte Gruzijas TM Nacionālajā tiesu ekspertīžu birojā, kuras laikā tika izvērtēta situācija tiesu ekspertīzē Gruzijā un izvēlēti turpmākie sadarbības virzieni.

2005. – 2006.gadā VTEB piedalījās īslaicīgā Nīderlandes Ekonomikas ministrijas finansētā „Matra” projektā - „Slovēnijas un Latvijas nacionālo tiesu ekspertīžu laboratoriju sagatavošana akreditācijai”(Preparing the accreditation of the National Forensic Laboratories in Slovenia and Latvia). Projekta ietvaros Nīderlandes eksperti apmeklēja projekta dalībvalstu tiesu ekspertīžu institūcijas, lai izvērtētu esošo situāciju, t.sk. sadarbību ar nacionālajām akreditācijas iestādēm. Katras dalībvalsts iestādes divi darbinieki – atbildīgie par kvalitātes sistēmu piedalījās mācību vizītē Nīderlandē, kuras laikā ieguva papildus zināšanas, kā arī tikās ar Nīderlandes nacionālās akreditācijas iestādes darbiniekiem. 2006.gada 9. – 13. janvārī Nīderlandes tiesu ekspertīzes institūta speciālistu - kvalitātes sistēmas vadītājas Judie van Overveldas un ENFSI sekretāra Wima Neutebooma vadībā notika kvalitātes sistēmas iekšējo auditoru apmācības, kurās piedalījās gan VTEB eksperti, gan Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes pārstāvji. Šajā laikā Nīderlandes kolēģi veica divu departamentu iekšējo auditu un sniedza to novērtējumu.

Neskatoties uz to, ka 2006.gada budžetā netika paredzēti speciāli līdzekļi zinātniski pētniecisko darbu veikšanai, biroja darbinieki iesaistījās neliela apjoma pētījumos, kas galvenokārt bija orientēti uz ekspertīžu iespēju paplašināšanu.

Tika veikti praktiskie pētījumi par vilnas dzijas krāsošanu mājamatniecības apstākļos ar augu krāsvielām (sagatavots referāts ENFSI šķiedru grupas sanāksmei).

Turpinājās 2005.gadā uzsāktais pētījums par viegli uzliesmojošu vielu adsorbenta izmantošanas iespējām un efektivitāti šo vielu pēdu konstatēšanai uz personas apģērba un rokām, kura rezultāti tika izmantoti referāta sagatavošanai ENFSI sanāksmei.

2006.gada beigās ir uzsākts pētījums par dokumentu lodīšu pildspalvas ierakstu vecuma noteikšanu pēc tintes gaistošo komponentu izmaiņām laikā, ko paredzēts paplašināt un turpināt 2007.gadā.

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

1. tabula

Programmas kods	Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā	Analīze
11.00.00	Iestāžu skaits	1	1	
	Štata vienību skaits	58	38	Skat. § 4
	Veiktās ekspertīzes	3400	2715	Skat. § 2.1
	Dalība tiesu sēdēs (sēdēs)	90	101	Skat. § 2.1
	Apmācāmo ekspertu skaits	10	13	Skat. § 2.1
	Sagatavotie metodiskie norādījumi	8	13	

Metodiskie norādījumi un metožu apraksti sagatavoti par šādām tēmām: rokrakstu, autotehnisko, trasoloģisko un ķīmisko ekspertīžu jomās: „Rokraksta un paraksta salīdzinošās izpētes metode”, „Lingvistiskās ekspertīzes metode”, „Rokrakstu ekspertīžu veikšanas procedūra”, „Latviešu alfabēta burtu un ciparu daļījums elementos”, „Kirilica alfabēta burtu daļījums elementos”, „Pētījuma objektu veidi un izpētes virzieni”, „Rokraksta un paraksta vispārējās pazīmes”, „Rokraksta individuālās pazīmes”, „Tahogrāfa datu karšu izpēte”, „Daktiloskopiskās izpētes metode”, „Daktiloskopiskās identifikācijas metode”, „Apģērba mehānisko bojājumu izpēte”, „Plastikāta maisiņu identifikācija pēc ražošanas procesa īpatnībām”. Plānoto metodisko norādījumu skaits ir pārsniegts, jo atskaites periodā ir aktivizēta VTEB virzība uz akreditāciju.

2.3. Informācija par pakalpojumiem

VTEB saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 31.maija noteikumiem Nr.374 „Noteikumi par Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādi” sniedz maksas pakalpojumus - izdara ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem un tiesu lēmumiem civillietās visos VTEB kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

VTEB ir uzlabots maksas pakalpojumu sniegšanas serviss, ieviešot iesnieguma veidlapas, ko klients var aizpildīt iesnieguma iesniegšanas dienā.

2006.gadā tika saņemti 140 iesniegumi veikt maksas ekspertīzes, no kurām 13 nav izpildītas, jo klients nav apmaksājis pakalpojumu vai ir atsaucis savu pieprasījumu, vai arī iesniegumi saņemti gada beigās.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana

VTEB kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas izveidošanu un uzturēšanu birojā, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādejādi apmierinot klientu prasības.

Kvalitātes vadības jomā 2006. gadā VTEB darba prioritāte bija turpināt darbu pie pārvaldības sistēmas izstrādes un ieviešanas atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2005 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām ar mērķi līdz gada beigām sagatavot VTEB un divas ekspertīžu jomas (rokrakstu un daktiloskopijas ekspertīzes) akreditācijai. Gada beigās VTEB iesniedza Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā pieteikumu akreditācijai.

Pārskata periodā strādāts pie dokumentācijas izstrādes, procesu dokumentēšanas un instrukciju sagatavošanas:

- sagatavota VTEB kvalitātes rokasgrāmata, aktualizēta VTEB kvalitātes politika un mērķi;
- VTEB darbinieki ir apliecinājuši apņemšanos strādāt saskaņā ar noteikto politiku un procedūrām;
- aktualizēti VTEB izstrādātie normatīvie dokumenti, t.sk. ekspertu apmācības un sertifikācijas kārtība;
- izstrādāta VTEB neatkarības un konfidencialitātes deklarācija, kuru parakstot darbinieki deklarē savu nostāju un apņemšanos nodrošināt apstākļus neatkarīgai un objektīvai ekspertīzei;
- aktualizētas esošās un izstrādātas jaunas apmācību programmas VTEB ekspertīžu specialitātēs;
- turpinās VTEB lietoto izpētes metožu aprakstu un metodisko norādījumu sagatavošana;
- izveidota iekārtu identifikācijas sistēma, iekārtu saraksts;
- veikta mērlīdzekļu un iekārtu kalibrēšana;

- izstrādātas iekārtu lietošanas instrukcijas, dokumentētas ekspertīžu darbā izmantojamo iekārtu un metožu noteiktās prasības telpu vides apstākļiem;
- izstrādāta VTEB iepirkumu procedūra un piegādātāju novērtēšanas kārtība, pārskatīts piegādātāju saraksts, veikts piegādātāju novērtējums.

Lai noskaidrotu klientu vēlmes, uzlabotu sadarbību un pilnveidotu VTEB darba kvalitāti, sagatavota un izplatīta klientu aptaujas anketa. Saņemto 35 anketu rezultāti apkopoti un izvērtēti. Izteiktie ieteikumi un piezīmes tiek ņemtas vērā, plānojot VTEB darbības uzlabojumus.

2006. gadā akreditācijai sagatavotas divas ekspertīžu jomas – daktiloskopijas un rokrakstu ekspertīzes. Apstiprināti metožu apraksti un metodiskie norādījumi, veikta metožu validācija, daktiloskopijas laboratorijas telpa un lietisko pierādījumu glabāšanas vietas iekārtotas atbilstoši prasībām. Rokrakstu eksperti ar labiem panākumiem piedalījās ENFSI Rokrakstu darba grupas organizētā starptautiskā starplaboratoriju prasmju pārbaudē.

Tā kā tiesu ekspertīžu laboratoriju akreditācija ir ļoti specifiska joma, būtiski ir ņemt vērā Eiropas Savienības dalībvalstu pieredzi. VTEB ir izveidojusies cieša sadarbība ar Nīderlandes Tiesu ekspertīžu institūtu. 2006. gadā apgūta pieredze Nīderlandē NFI kvalitātes sistēmas novērtēšanas auditā. NFI speciālisti 2006.gada janvārī un novembrī veica VTEB pārvaldības sistēmas auditus:

- janvāra audita ieteikumu rezultātā tika veiktas izmaiņas pārvaldības sistēmas dokumentos, to saskaņošanas un aktualizēšanas kārtībā, pilnveidota iekārtu dokumentācija, apgūta pieredze divās akreditētās laboratorijās Latvijā;

- novembra audita mērķis bija pārliecināties par progresu kvalitātes sistēmas ieviešanā un pārbaudīt VTEB gatavību akreditācijai. Audita ziņojumā tika pozitīvi novērtēta VTEB pārvaldības sistēma un tās ieviešanas kārtība, izstrādātā dokumentācija un akreditējamās ekspertīžu jomas. Tika atzīts, ka kopš iepriekšējām NFI speciālistu vizītēm 2005.gada septembrī un 2006.gada janvārī panākts liels progress, auditoru ieteikumi un priekšlikumi atsevišķu procedūru un dokumentu papildināšanai, kā arī standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2005 prasības ir izpildītas. Audita ziņojumā tika izteikti priekšlikumi atsevišķu biroja procedūru un dokumentu papildināšanai.

Lai pārliecinātos par VTEB darbības atbilstību izstrādātās pārvaldības sistēmas, standarta LVS EN ISO/IEC 17025 un normatīvo dokumentu prasībām, regulāri tiek veikti iekšējie pārvaldības sistēmas auditi. Pārskata periodā veikti seši plānotie iekšējie pārvaldības sistēmas auditi visās struktūrvienībās. Auditos atklātas 40 neatbilstības, no tām vērā ņemamas – 19, novērojumi – 21. Atklātās neatbilstības tika novērstas paredzētajos termiņos. Auditu rezultātā izstrādāti ieteikumi ekspertīžu reģistrācijas un aprites kārtības, dokumentu un procedūru aprakstu, darbinieku savstarpējās komunikācijas pilnveidošanai. Tiek pieņemtas un izskatītas no klientiem saņemtās sūdzības par biroja darbu. 2006. gadā saņemtas piecas sūdzības.

Pārskata periodā VTEB darbinieki paaugstināja kvalifikāciju laboratorijas kvalitātes sistēmas un metroloģijas jautājumos, NFI speciālistu rīkotajos iekšējo auditoru apmācībasursos. VTEB darbinieki piedalījās ENFSI kvalitātes un sešās ekspertu darba grupās, stažējās radniecīgās ekspertīžu iestādēs Lietuvā, Igaunijā un Nīderlandē.

Izstrādāti ilgtermiņa plāni ekspertīžu materiāli tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai un pilnveidošanai, pamatojoties uz kuriem notiek nepārtraukta materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana, darba vides uzlabošana. Veikts riska faktoru izvērtējums, lai darbiniekiem radītu maksimāli izdevīgus un drošus darba vides apstākļus.

Lai nodrošinātu eksperta atzinumu kvalitāti un gūtu apliecinājumu VTEB ekspertu kompetencei, jāturpina darbs pie pārvaldības sistēmas ieviešanas, rezultātu iekšējās kvalitātes kontroles sistēma pilnveidošanas, jāpiedalās starptautiskās prasmju pārbaudēs visās VTEB kompetencē esošajās ekspertīžu jomās.

3. Budžets un tā izlietojums

2006.gada valsts budžetā VTEB paredzētie līdzekļi deva iespēju pildīt savu pamatfunkciju - izdarīt tiesu ekspertīzes pēc izziņas iestāžu, prokuratūras, tiesu pieprasījuma, kā arī ekspertiem piedalīties tiesu sēdēs.

VTEB darbības prioritāte 2006.gadā bija „Jaunu metožu ieviešana un akreditēšana ķīmisko un dokumentu ekspertīžu veidos”. Piešķirtais budžets ļāva daļēji īstenot paredzētos pasākumus: veikts VTEB telpu 3.stāva renovācijas 1.posms, iegādāti dažāda veida mikroskopi ķīmisko un dokumentu tehnisko ekspertīžu veikšanai, kā arī fundamentālas iekārtas ķīmisko un dokumentu ekspertīžu veikšanai.

VTEB budžets 2006.gadā bija Ls 982 766 .-, no kuriem papildus ar budžeta grozījumiem tika piešķirti Ls 360 000.-. Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums un rādītāju izpilde 2006.gadā un to salīdzinājums ar 2005.gadu atspoguļots 2.tabulā.

2.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums
(naudas plūsmas izpilde latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2005.gads (faktiskā izpilde)	2006.gads	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	565 549	982 766	981 111
1.1.	dotācijas	557 658	974 766	974 766
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	7 891	8 000	6 345
2	Izdevumi (kopā)	567 956	983 657	973604
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	345 756	431 518	421 555
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	1 340	1 340	1 339
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	433 416	430 178	420 216
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	222 200	552 139	552 049

Apstiprinātais 2006.gada budžets nenodrošināja 2005.gada 20.decembra MK noteikumiem Nr.995 „**Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas un Centrālās zemes komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju**” atbilstošu darba samaksu iepriekš plānotajām 58 VTEB štata vienībām, 2006.gadā štats aizpildīts par 38 darba vietām. Seši darbinieki, kuri 2006.gadā ir ārstatā, kļūs par štata darbiniekiem pēc sertifikāta par tiesībām veikt tiesu ekspertīzes atbilstošā specialitātē saņemšanas.

Noslēgti uzņēmuma līgumi par darbu izpildi, kas saistīti ar plānoto VTEB trešā stāva remontu, datorprogrammu izstrādi, mājas lapas informācijas papildināšanu u.c.

4. Personāls

Personāls ir ikvienas organizācijas pamatvērtība, no tā darba izpildes kvalitātes un efektivitātes ir tieši atkarīga organizācijas mērķu sasniegšana, kas vienlaikus nozīmē arī organizācijai uzticēto funkciju īstenošanu.

Amata vietu skaits

Amata vietu skaits VTEB 2006.gadā bija nemainīgs – 58 štata vietas. Strādājošie, kuri kandidē uz eksperta amatu, apmācības laikā ir ārštata darbinieki.

Faktiskais vidējais darbinieku un ierēdņu skaits

Vidējais strādājošo skaits VTEB 2006.gadā bija 38, no kuriem 30 ierēdņi un 8 darbinieki.

Personāla izglītība

Tiek pievērsta vērība darbinieku un ierēdņu izglītošanai, lai veicinātu tādu zināšanu līmeņa sasniegšanu, kas nodrošina profesionālu un kvalitatīvu pienākumu izpildi.

Darbinieku un ierēdņu izglītības struktūra:

- augstākā izglītība – 33, t.sk.
 - bakalaura grāds -16,
 - maģistra grāds -11,
 - doktora grāds -1,
 - profesionālā izglītība -5,
- vidējā izglītība – 1,
- vidējā speciālā izglītība – 4.

Izglītību darbinieki un ierēdņi papildina kursus un semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Ierēdņu izglītošanu sekmē Valsts administrācijas skolas piedāvāto kursu klāsts. Nozīmīga Izglītošanās ziņa nozīmīga ir dalība ENFSI ietvaros rīkotajās sanāksmēs un ekspertu darba grupās, kur tiek celta ekspertu kvalifikācija, kā arī piedaloties profesionālajos prasmju pārbaužu testos un apmeklējot seminārus un konferences.

VTEB notiek gan ierēdņu, gan darbinieku vērtēšana, kas ir pamats mācību vajadzību un karjeras plānošanai.

2006.gadā vērtējumu A nav ieguvis neviens ierēdnis, vērtējumu B ieguvuši 10 ierēdņi, vērtējumu C – 19 un vērtējumu D - 1. Vērtējumu A ieguvis 1 darbinieks, vērtējumu B – 3 un vērtējumu C – 2. 2 darbinieki netika vērtēti, jo pieņemti darbā gada beigās.

Personāla mainība

Darba attiecības 2006.gadā tika nodibinātas ar trīs darbiniekiem, bet pārtrauktas ar trīs ekspertiem un trīs darbiniekiem.

Personāla sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām

Darbinieku vecuma struktūra

3.tabula

Vecums/dzimums	Sievietes (skaits)	Vīrieši (skaits)
20-29 gadi	7	1
30-39 gadi	3	3
40-49 gadi	8	2
50-59 gadi	3	2
60-69 gadi	6	1
70 gadi un vairāk	1	0

VTEB ir iespējams strādāt nepilnu darba laiku, piemēram, pusslodzi, ko 2006.gadā izmantoja divi darbinieki.

5. Komunikācija ar sabiedrību.

2006.gadā informācija VTEB interneta mājas lapā (www.vteb.gov.lv) tika regulāri aktualizēta.

Pārskata periodā informācija par VTEB darbību tika atspoguļota rakstā avīzē „Dienas Bizness”, kā arī TM preses relīzēs. VTEB eksperti ir piedalījušies skolēnu zinātniskajos pasākumos ar populārzinātniskām lekcijām par tiesu eksperta darbu. Trīs LU Humanitāro zinātņu specialitātes studenti iepazīstināti ar VTEB zinātniski pētniecisko darbību nolūkā izstrādāt studijām prezentācijas projektu.

6. Plāns 2007.gadam

Izstrādāt VTEB vidējās darbības stratēģiju 2007.-2010.g.

Palielināt VTEB institucionālo kapacitāti, veicot biroja pārvaldības sistēmas un ekspertīžu akreditāciju atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17025:2005 standarta prasībām.

Piedalīties tiesu ekspertīžu sistēmas tiesiskā regulējuma izstrādē, saskaņā ar Tiesu ekspertu likuma deleģējumu.

Pabeigt VTEB 3.stāva remontdarbus un uzsākt ekspertīžu laboratoriju un ekspertu darba kabinetu ierīkošanu.

Turpināt jaunu ekspertu apmācību – apmācīt 11 ekspertus, piešķirt eksperta sertifikātu 10 ekspertiem.

Turpināt darbu ENFSI un ENFSI ekspertu darba grupās.

Organizēt 19. gadskārtējo ENFSI sanākumi Rīgā.

Projekta „Atbalsts Gruzijas tieslietu sistēmas attīstībai starptautisko tiesību jomā – starptautisku tiesību normu piemērošana un pārstāvība starptautiskos forumos, un atbalsts tiesu ekspertīzes attīstībai” ietvaros turpināt sadarbību ar Gruzijas Nacionālo tiesu ekspertīžu biroju.

Veikt prakses analīzi šķiedru ekspertīzēs un stikla ekspertīzēs.

Turpināt lekciju darbu un praktiskās nodarbības tiesnešiem, topošajiem un esošajiem tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem.

Pētnieciskais darbs:

- uzņemt un izpētīt ar augu krāsvielām krāsotas dzijas UV/VIS spektrus;
- analizēt un izveidot EKA un čeku paraugu kolekcijas;
- izpētīt tintes printeru identifikācijas iespējas;
- papildināt printeru, faksu, kopētāju izdruku kolekcijas.